

CiU ensopega amb la independència

JORDI FLAY/ARXIU

Josep Antoni Duran i Lleida

Els membres més destacats de la coalició que governa la Generalitat voten sí a les consultes sobre la independència, però el partit s'absté en la presentació d'una llei d'independència al Parlament. “No pot córrer més el cap que les cames”, diuen.

A la presentació de la seva llei d'independència de Catalunya al Parlament, Solidaritat Catalana per la Independència (SI) feia un aclariment per boca del portaveu, Antoni Strubell: “Alguns potser han interpretat que aquesta llei és una declaració d'independència de Catalunya. I no és així. Avui es tracta que s'accepti a tràmit una proposició de llei que estableix quin pot ser el camí que ha de seguir Catalunya si una majoria de diputades i diputats d'aquesta cambra opta, ben legítimament, per l'estat propi.”

En aquell moment els diputats de SI ja sabien que seria que no. Sabien la voluntat de CiU d'abstenir-se en la presentació de les esmenes presentades per PSC, PP i Ciutadans contra la llei. Sabien, per tant, que la proposició no

reeixiria i una bona claca –unes 200 persones– esperava fora del Parlament l'arribada dels diputats i, sobretot, del president amb crits de “botiflers”, “traïdors” i més floretes per l'estil.

El diputat del SI Alfons López Tena argumentava a EL TEMPS que els convergents havien pogut “elegir entre ser patriotes o traïdors i han preferit ser traïdors”.

Tres dies abans d'aquesta pressió dels militants del SI, s'havia dut a terme a Barcelona la darrera –i més destacada, pel fet de ser a la capital– consulta popular sobre la independència. Una consulta en què havien votat destacats membres de CiU, des del president, Artur Mas, fins a l'ex-president Jordi Pujol, passant per Oriol Pujol (president del grup parlamentari de CiU), el conseller d'Economia i Coneixement,

Andreu Mas-Colell, i el seu secretari d'Universitats, Antoni Castellà (destacat membre d'Unió). Tots havien votat que sí.

El president Mas ja ho havia dit, que era independentista. Abans, fins i tot, de les eleccions. Va votar anticipadament i va explicar els seus arguments, entre moltes més coses, en una entrevista a TV3. Com a persona, amb un ideari independentista, hi havia de votar; com a president, i abans candidat per CiU a la Generalitat de Catalunya, havia de complir el programa de la col·lició a les eleccions, que no inclou cap declaració d'independència en aquesta legislatura.

L'ex-president Pujol havia entonat deu dies abans la seva particular "Oda a Espanya" en una conferència a l'Institut d'Educació Continuada (IdEC) de la Pompeu Fabra: "Durant quaranta o cinquanta anys –deia Pujol– he procurat convèncer els catalans que no creien en la possibilitat d'una Catalunya amb el reconeixement, la garantia i la capacitat de projecte que ens calen en el marc espanyol. Ara aquests arguments no els tinc. Ara només tinc el de la molt gran dificultat d'assolir la independència. Molt gran." S'havia quedat sense arguments davant dels independentistes per les contínues i reiterades traïcions dels governs espanyols, fossin del PP o del PSOE. "Si Espanya segueix en la seva línia de menysteniment polític i econòmic de Catalunya –afegia–, podria molt ben ser que la taca d'oli s'anés estenent [...]. En tot cas, ara ja hi ha un fet que fabrica independentistes, i a un ritme accelerat, que és un conglomerat de dignitat ferida i de sensació d'ofec econòmic i identitari. El futur no és escrit però la ferida és viva. Cada cop més viva." L'endemà de la conferència Pujol va fer públic que havia votat a la consulta de Barcelona i havia votat sí.

Antoni Castellà s'ha declarat diverses vegades independentista, tot i que a Unió, Duran i Lleida defensa amb autoritat que l'ideari del partit és l'entesa amb Espanya. I Castellà no és l'únic. L'alcalde de Vic, Josep Maria Vila d'Abadal, també argumenta a favor de l'independentisme (vegeu entrevista a la pàgina 33) i la vice-presidenta del govern, Joana Ortega, també va votar a la consulta de Barcelona. Segons va explicar públicament Duran, Ortega va

votar que no, però alguns altres membres d'Unió ho posen en dubte. Fins i tot Marta Ferrusola, esposa de Jordi Pujol, va afirmar públicament que "es jugava un braç" que Ortega havia votat sí a la independència.

Els Joves d'Unió havien donat suport a la consulta de Barcelona, com ho ha fet arreu la JNC, les joventuts de Convergència. Però no tan sols les noves generacions de la federació opten per aquesta via. Segons una enquesta d'EL TEMPS (vegeu el núm. 1.384), 43 dels 62 diputats de CiU es consideren independentistes –tot i que matisen que el procés necessita el seu *tempo* i destaquen unànimement que en aquesta legislatura no votaran res semblant a una declaració d'independència.

El cor dividit? La cita programada amb la llei d'independència al Parlament posava, doncs, en un compromís els independentistes de CiU, només tres dies més tard de les consultes?

Per a Jordi Turull, que va defensar l'abstenció de la federació al Parlament, no hi ha cap contradicció: "Jo vaig votar que sí a les consultes –reconeix a EL TEMPS–, però una cosa és el què i una altra el com i el quan." Turull insisteix, com en el seu discurs al Parlament, que tot CiU defensa una "nova transició de Catalunya cap al dret de decidir" i primer de tot cal centrar-se en qüestions que tinguin el consens de tothom, com ara el pacte fiscal i el disseny d'un "nou paradigma en les relacions Catalunya-Espanya". Opina que es pot votar individualment que sí a les consultes però després, com a partit escollit per a liderar el govern de Catalunya, s'ha de ser coherent amb el programa i honest amb els votants: "Una cosa és què fan les ONG en el camp de la justícia social –compara Turull– i una altra què fan les institucions en el mateix àmbit."

Joan Laporta, que ara es presenta amb Esquerra a les municipals de Barcelona però va entrar al Parlament com a cap visible de SI i va col·laborar en la presentació de la proposta de llei d'independència, afirma a EL TEMPS que l'abstenció de CiU "és un acte d'incoherència i posa de manifest la manca de lideratge de CiU i la manca de confiança de la federació en els ciutadans de Catalunya, que han de poder decidir

Jordi Pujol

el seu futur". Laporta creu que "al final la contundència dels fets acabarà convencent CiU que ha de redreçar el rumb i posar-se a favor de la independència. Ja ho veuran quan no se'n surtin ni amb el concert econòmic ni amb cap de les seves qüestions pendents amb Espanya, ja ho veuran quan tot els aboqui a una retallada encara més gran de l'estat del benestar. Tot plegat els acabarà convenent que cal redreçar la seva política i seguir les proclames que fan, fins i tot, destacats representants del seu partit, com Jordi Pujol."

En les contradiccions internes de CiU, hi van voler pescar també els grups polítics que presentaven esmenes

a la totalitat contra la llei d'independència –PSC, PP i Ciutadans– a l'hora de fer els seu parlaments. Montserrat Tura –el PSC va elegir la més catalanista de les seves diputades per a barrar el pas a la llei– va retreure l'absència de Mas –que no va arribar fins que el debat pràcticament ja s'havia acabat– i també l'abstenció de CiU: “Em sap greu que no hi sigui, el president Mas; no ho entenc. I em sap greu el fet que Convergència i Unió hagi decidit desentendre's d'un debat, de la defensa de l'ordre constitucional. Però al president Mas, a les darreres eleccions, se li va donar la confiança perquè liderés aquest procés de sentiment de canvi

de la societat catalana. I un president és una persona d'una peça; no és formada per diferents peces, no pot votar independència i ser el representant de l'estat espanyol a Catalunya, que l'Estatut que ha promès servir li atorga aquesta condició. Recordin el que deia el president Tarradellas –ho repetia sovint–: ‘La Generalitat és estat.’ No es pot mantenir al marge Convergència i Unió en una situació d'aquest tipus, sabent que altres partits que serem més responsables resoldrem aquest conflicte.”

Tura, però, va ser més propositiva que el PP i Ciutadans i llançà una tímida proposta d'acord per a canviar la

Constitució: “Si la Constitució, 33 anys després, no s'ajusta a les nostres aspiracions, el que és realment valent és afirmar, és proclamar que potser s'ha de canviar. Si el Tribunal Constitucional no fa la funció que hauria de fer en una democràcia madura, proclamem, si així ho considerem oportú, la necessitat de canviar la llei orgànica de l'any 1979 que el va crear. I si l'Estatut del 2006 és encara insuficient per a alguns, existeix la possibilitat de canviar-lo; mentrestant, això sí, s'ha de desenvolupar en totes les seves potencialitats, perquè avui són deliberadament ignorades, allò que va aconseguir, malgrat les dificultats, el poble català.”

La vice-presidenta del govern, Joana Ortega.

Qüestió de termini. Alfons López Tena assegura que Artur Mas i Jordi Turull “havien manifestat que els feien nosa les referències a terminis dins la llei”. I afegeix que, per això, SI els havia proposat “de canviar els terminis en la tramitació de la llei, però així i tot han decidit de blocarla”.

Convergència s’agafa a l’argument que el programa electoral de CiU no inclou cap declaració d’independència en aquesta legislatura. “Per a Convergència i Unió, i als ulls de molta i molta gent –va dir Turull–, té molta més potència i genera molta més credibilitat i esperança l’aposta i el ferm compromís, per primer cop, per part d’un president de la Generalitat, d’iniciar una nova transició catalana cap al dret de decidir: té molta més potència això dit per part de qui ha de gestionar i liderar el present i el futur polític de Catalunya; té molta més potència això que no pas el crit permanent d’independència per part d’aquells que únicament han de gestionar i gestionen la seva notorietat política i mediàtica al Parlament. Ho repeteixo, té molta més potència i credibilitat el compromís

d’iniciar la transició catalana cap al dret de decidir dit per aquell que ha de presidir, governar i liderar aquest país que no pas el repetit crit d’independència per part d’aquells que sols estan preocupats per gestionar la seva notorietat.”

Alhora demanava que SI retirés la proposició de llei per dignitat de la independència: “Els tornem a demanar que la retirin; que, per dignitat de la causa, perquè un tema així no pot ser tractat frívolament, no sigui derrotat en la principal institució de la sobirania nacional d’aquest país.”

Turull afirma a EL TEMPS que l’abstenció davant la llei no evidencia cap mena de contradicció dins la federació: “Tots som catalanistes i ens hem de fixar en allò que ens uneix, no en allò que ens separa. El dia que, de la nostra virtut de sumar, en fem un defecte, aquell dia CiU deixarà de tenir el suport de la gent.”

López Tena ironitza amb l’evidència que no hi ha esquerdes dins les files convergents: “No hi ha cap contradicció: quan han d’actuar com a independentistes no ho fan. Decideixen ser traïdors.”

El diputat de SI avisa que tornaran a presentar aquesta llei en la present legislatura: “La presentarem en el moment i la manera que considerem oportuns.”

Turull conclou que CiU afavoreix el debat i alhora posa seny en les ambicions de Catalunya: “No som –declara a EL TEMPS– ni al costat d’aquells que no volen que Catalunya avanci ni al costat dels que ens volen portar pel camí de la precipitació. Tenim un camí ben planificat i per això ens hem abtingut: no volem impedir el debat ni caure en la precipitació. No ha de córrer més el cap que les cames.”

S’ha acabat el debat de la llei d’independència. A fora, per davant del Parlament, passen dues noies fent fúting, alienes a tot allò que les envolta. Passen entre la façana principal de la cambra i les tanques darrere les quals hi ha els partidaris del SI cridant “independència”. Van ben equipades per a l’ocasió i corren a bon pas. De primer es fa un silenci. De seguida els del SI comencen a corejar crits d’ànim per a marcar el ritme a les corredores.

Àlex Milian